

HOGHE COMMISSARIAAT
DER
NEDERLANDEN

DJAKARTA, 5 Maart 1955.

Marine-Attaché

Kenmerk : M

GEHEIM

No. : 23-M/G.

Onderwerp: De kwestie "West-Irian"
in Indonesië.

OPGEBORGEN IN
DOSSIER G 12493

Hierbij heb ik de eer Uwer Excellentie betreffende bovengenoemd onderwerp het navolgende te rapporteren.

"De tijd is thans gekomen onze pogingen te intensiveren om West-Irian tot de Republiek Indonesia te doen terugkeren", aldus President Soekarno in een brief van 9 Februari jl. aan Silas Papare, de vertegenwoordiger voor "West-Irian" in het Indonesische parlement.

En de schrijver van deze woorden heeft niet nagelaten om aan zijn woorden kracht bij te zetten door sedertdien bij elke voorkomende gelegenheid steeds weer het Indonesische volk voor te houden, dat het Westelijk deel van Nieuw-Guinea tot Indonesië behoort en dat men derhalve niet mag rusten alvorens dit grondgebied onder Indonesisch Bestuur zal zijn gekomen.

Op de officiersvergadering te Djokja ter oplossing van de 17 October-affaire, op jeugd- en vrouwencongressen, steeds weet president Soekarno deze kwestie op effectieve wijze naar voren te brengen en te onderstrepen als het grote doel, dat door het volk van Indonesië in machtige eensgezindheid moet worden nagestreefd.

Hoewel deze claim voornamelijk weerklank schijnt te vinden op Java, - en in Celebes, Borneo en Noord-Sumatra de belangstelling van het volk voor deze aangelegenheid in Januari jl. nog zeer gering was - zijn tekenen van intensivering van de propaganda ook buiten Java merkbaar.

Zo schijnt van de tegenwoordige gouverneur van Zuid-Sumatra een duidelijk merkbare invloed uit te gaan, waardoor de vroegere betrekkelijke onverschilligheid van de bevolking van dit deel ten aanzien van aanspraken op Nieuw-Guinea, voor een groot deel is verdwenen.

Ook de oppositie-partijen hebben te kennen gegeven, dat zij de aanspraken van de huidige regering op "Irian Barat" ten volle steunen. In het licht van de a.s. verkiezingen is overigens van deze zijde moeilijk anders te verwachten. Toch wordt uit deze hoek wel gewaarschuwd, dat men de verwerving van bedoeld grondgebied niet als het enig zaligmakende mag zien.

De regering is, volgens Silas Papare, voornemens aan het parlement de vorming van een provincie West-Irian voor te stellen. Hij gaf bij het lanceren van dit bericht verder als zijn mening, dat Tidore in dat geval als voorlopige standplaats voor

AAN: Zijne Excellentie
de Minister van Marine,
d.t.v. Chef van de Marinestaf.
's-GRAVENHAGE.

het

ddr. aan Zijne Excellentie, de Hoge Commissaris.

het bestuur van deze nieuwe provincie in aanmerking diende te komen, zolang Nieuw-Guinea zelf nog onder Nederlands bestuur was.

Ten aanzien van het bevrijdingskorps voor West-Irian, de Barisan Pembebasan Irian Barat, valt niets naders te vertellen. De indruk bestaat, dat hier geen afzonderlijk gewapend korps wordt gesticht, maar dat een beduidend aantal oudstrijders (het getal 25.000 wordt in een persbericht genoemd) zich in deze organisatie als vrijwilliger ter beschikking van de regering stelt om ingezet te worden, wanneer deze laatste besluit om tot gewapende actie over te gaan. Voorts is het streven van het hierbedoelde korps thans reeds actief aan de binnenlandse propaganda deel te nemen.

Als een donkere wolk heeft gedurende enige tijd boven dit alles gehangen het bericht dat Nederland toelating tot de SEATO zou nastreven. Even voor en tijdens de jongste conferentie van deze organisatie te Bangkok, heeft de Indonesische pers zeer sterk gereageerd op de desbetreffende geruchten. Zowel Nederland, als de Seato landen en in het bijzonder de Verenigde Staten en Australië, werden ernstig gewaarschuwd voor het nemen van deze onvriendelijke stap. Toen dan ook aan het einde van de hierbedoelde conferentie de gekoesterde vrees niet belichaamd werd, ging door de gehele Indonesische pers als het ware een zucht van verlichting.

Minstens een even ongunstig onthaal als het gerucht van het toetreden van Nederland tot de SEATO, vond hier in de nationale pers het onderhoud van Minister Luns met de Australische premier Menzies toen laatstgenoemde, naar Australië terugkerende van de gemenebest conferentie te Londen, zich voor korte tijd in Nederland ophield.

Men meende - en wellicht niet zonder reden - dat dit gesprek slechts betrekking kon hebben op de status van Westelijk Nieuw-Guinea, en dat Indonesië hierbij geen zijde zou spinnen.

Alles wijst erop, dat Indonesië na de recente mislukking van haar poging om in de organisatie der Verenigde Naties erkenning te vinden voor haar aanspraken op Nieuw-Guinea, niet voornemens is deze aangelegenheid te laten rusten.

Dat de regering hierin overigens ook een afleidingsmanoeuvre heeft gevonden voor haar vele zwakke plekken in haar binnenlands beleid, behoeft geen vermelding.

Het All Indonesian Congres, met als doel de eenheid van het Indonesische volk te versterken, waartoe president Soekarno het denkbeeld heeft geopperd en dat thans in voorbereiding is, zal ongetwijfeld ook de vermeende aanspraak op West-Irian als een der hoofdschotels serveren. Tot dusver hebben de belangrijke oppositie-partijen zich echter van deze samenkomst gedistancieerd, omdat men in deze kringen van mening is, dat een dergelijk congres onnodig is en slechts een extra-last op de Staats financiën legt.

Het ligt evenmin buiten de verwachtingen dat op de medio April a.s. te Bandung te houden conferentie van Afrikaanse en Aziatische landen, de kwestie Irian tegelijkertijd met bijvoorbeeld de vrijheids aanspraken van Algerijnen en Tunesiërs ten berde zal worden gebracht.

De Marine-Attaché Djakarta,
De Kapitein Luitenant ter Zee,

w.g. J.L.Dencher.